

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Основи графічного дизайну поліграфічної продукції

Шифр та назва спеціальності
186 – Видавництво та поліграфія

Інститут
ННІ Комп'ютерних наук та інформаційних
технологій

Освітня програма
Інформаційні технології в медіаіндустрії

Кафедра
Системного аналізу та інформаційно-
аналітичних технологій

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова)

Семестр
3

Мова викладання
Українська,

Викладачі, розробники

Сидоренко Ганна Юріївна

ganna.sydorenko@khpі.edu.ua

Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри системного аналізу та інформаційно-аналітичних технологій НТУ «ХПІ».

Досвід роботи – 20 років. Автор понад 70 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Якість та тестування програмних систем», «Чисельні методи», «Сучасні методи математичного та комп'ютерного моделювання», «Технології розробки мобільних додатків», «Теорія масового обслуговування»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичних основ методики, яка реалізується через лекційний матеріал та лабораторні роботи. Дисципліна знайомить студентів з абеткою графічного дизайну поліграфічної продукції, основними етапами проектування поліграфічних та електронних видань з використанням сучасних комп'ютерних технологій. Навчальна дисципліна Курс охоплює ключові аспекти графічного дизайну, зокрема принципи композиції, типографіки, кольорознавства, векторної та растрової графіки. Особлива увага приділяється вибору шрифтів, верстці, використанню кольорових моделей та етапами створення макетів поліграфічних та мультимедійних видань.

Мета та цілі дисципліни

Мета – Формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок у сфері графічного дизайну поліграфічної продукції, засвоєння основ композиції, типографіки, кольорознавства, а також оволодіння сучасними програмними засобами для створення та підготовки друкованих матеріалів. Ознайомлення студентів з основами графічного дизайну, його принципами, стилями та напрямками. Формування навичок розробки поліграфічної продукції різного типу (афіші,

буклети, журнали, книги, упаковка тощо). Вивчення основних елементів дизайну: композиції, кольору, шрифту, форми та зображення. У результаті вивчення дисципліни студенти зможуть створювати ефективні та професійні дизайни для поліграфічної продукції, розуміти технологічні процеси виробництва друкованих матеріалів і успішно працювати у сфері графічного дизайну.

Формат занять

Лекції, лабораторні роботи, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – Іспит.

Компетентності

- ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 4 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- ЗК 7 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК 9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- ЗК 11 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК 14 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення стосовно процесів, притаманних всім етапам виробництва друкованих і електронних видань, паковань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії.

СК 3. Здатність застосовувати принципи оброблення, реєстрації, формування, відтворення, зберігання текстової, графічної, звукової та відеоінформації та особливостей її використання для виготовлення друкованих і електронних видань, паковань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії.

СК 4. Здатність робити оптимальний вибір технологій, матеріалів, обладнання, апаратно-програмного забезпечення, методів і засобів контролю для проектування технологічного процесу виготовлення друкованих і електронних видань, паковань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії.

СК 5. Здатність проектувати структуру, конструкцію та дизайн друкованих і електронних видань, паковань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії, використовуючи сучасне програмне та апаратне забезпечення, з урахуванням вимог до результату, наявних ресурсів та обмежень.

Результати навчання

ПР 1. Застосовувати теорії та методи математики, фізики, хімії, інженерних наук, економіки для розв'язання складних задач і практичних проблем видавництва і поліграфії.

ПР 2. Знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел, необхідну для розв'язання теоретичних і практичних задач видавництва і поліграфії.

ПР 3. Раціонально використовувати сировинні, енергетичні та інші види ресурсів.

ПР 4. Організовувати свою діяльність для роботи автономно та в команді.

ПР 5. Застосовувати ефективні форми професійної та міжособистісної комунікації в колективі для виконання завдань у професійній діяльності.

ПР 6. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовою усно і письмово.

ПР 7. Розуміти принципи і мати навички використання технологій додрукарської підготовки, друкарських та післядрукарських процесів, теорії кольору, методів оброблення текстової та мультимедійної інформації.

ПР 8. Забезпечувати якість друкованих і електронних видань, паковань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії.

ПР 9. Опрацьовувати текстову, графічну та мультимедійну інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення.

ПР 11. Розробляти концепцію видання; склад, структуру, дизайн і апарат усіх видів виробів видавництва та поліграфії, робочу документацію для забезпечення процесу їх створення.

ПР 13. Контролювати точність і стабільність технологічних процесів, технічний стан обладнання, якість матеріалів, напівфабрикатів, готової продукції за допомогою сучасних засобів і методів контролю.

ПР 15. Оцінювати виробничі і невиробничі витрати на забезпечення виробництва продукції видавництва і поліграфії.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 32 год., лабораторні роботи – 32 год., самостійна робота – 86 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Інженерна і комп'ютерна графіка" «Обробка текстової та графічної інформації».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Змістовний модуль 1

Тема 1 Вступ до графічного дизайну.

Мета і завдання курсу. Поняття про дизайн. Зародження та еволюція дизайну на початку ХХ ст. Зародження графічного дизайну як способу передачі візуальної інформації. Роль поліграфічної продукції у маркетингу. Галузі застосування графічного дизайну. Основні види поліграфічної продукції: візитки, буклети, листівки, плакати та інше.

Тема 2. Графічний дизайн як засіб візуальної комунікації.

Поняття візуальної комунікації. Загальні прийоми та принципи композиції графічних засобів подання інформації. Шрифт як елемент графічного конструювання. Матеріальні та нематеріальні (мультимедійні) носії інформації в графічному дизайні. Фірмовий стиль графічної продукції. Основні елементи графічного дизайну.

Тема 3. Форми і мова графічного дизайну. Основні принципи у графічному дизайні

Термінологія проектування. Етапи проектування в графічному дизайні – бриф, технічне завдання, генерування ідей, ескізування, макетування, моделювання, визначення візуальної образності. Баланс, симетрія, асиметрія, ритм, контраст та акцент як основи композиції. Використання простору для створення ефективних і привабливих макетів поліграфічної продукції. Формоутворення та сприйняття зображення.

Тема 4. Колір та кольорознавство.

Використання кольору у поліграфічному дизайні. Кольорові моделі та особливості їх використання у графічному дизайні. Особливості застосування у поліграфії. Використання кольору для підсилення настрою та ідейного навантаження в поліграфії

Тема 5. Типографіка та шрифти.

Основні категорії шрифтів. Властивості та структура шрифтів. Принципи підбору та комбінування шрифтів при створенні макету поліграфічної продукції.

Тема 6. Інструменти в графічному дизайні.

Огляд програмного забезпечення, особливості роботи у кожній програмі. Використання програм у створенні поліграфічної продукції.

Змістовний модуль 2

Тема 7. Дизайн рекламної поліграфії

Основи розробки флаєрів, буклетів, постерів. Специфіка роботи з текстами та зображеннями. Розробка концепції та ескізу композиції серії промоційних матеріалів (буклет, флаєр, запрошення. Виготовлення оригінал-макета серії промоційних матеріалі.

Тема 8. Дизайн друкованих видань

Особливості макетування журналів, газет, книг. Принципи верстки та робота зі сітками. Вимоги до форматів, обрізних полів та інших параметрів поліграфічної продукції.

Тема 9. Дизайн упаковок

Функціональність та естетика упаковки. Види упаковки та вимоги до дизайну. Особливості друку на пакуваннях. Композиційні особливості дизайну та верстки реклами в друкованих засобах масової інформації: пошук та презентація аналогів

Тема 10. Основи створення фірмового стилю для поліграфічної продукції

Логотипи, візитки, бланки. Основи створення брендової айдентики. Розробка дизайн-концепцій, що відповідають бренду. Використання фірмового стилю для поліграфічної продукції.

Тема 11. Підготовка макетів до друку

Вимоги до друкованих файлів. Робота з відсічними лініями, припусками, профілями кольору.

Тема 12. Інтерактивна поліграфія

Використання QR-кодів, доповненої реальності. Новітні технології у друкарській сфері

Тема 13. Друкарські техніки і матеріали для поліграфії.

Основи створення палітурки книг та журналів. Використання матеріалів та види друкарських технік: офсетний друк, цифровий друк, тиснення, шовкографія.

Тема 14. Тренди графічного дизайну у поліграфії

Мінімалізм, 3D-дизайн, динамічні композиції. Використання нестандартних шрифтів та кольорових рішень

Тема 15. Види рекламної поліграфічної продукції

Види рекламної поліграфічної продукції: пошук та презентація аналогів. Основні види та формати паперу, типи друку в рекламній поліграфії: надати порівняльну характеристику.

Теми практичних занять

Практичні роботи в рамках дисципліни не передбачені

Теми лабораторних робіт

Тема 1. Формування закономірностей графічного дизайну в контексті розвитку дизайну в цілому.
Знайомство з інструментами моделювання графічного дизайну.

Тема 2. Графічний дизайн як засіб візуальної комунікації.

Створення букви-образу.

Тема 3. Форми і мова графічного дизайну.

Трансформація природної форми в образ певної букви (отримання зображення природної форми, вписаної у задану форму літери).

Тема 4. Колір та кольорознавство.

Використання кольорові для створення дизайну.

Тема 5. Види рекламної поліграфічної продукції.

Створення буклету.

Тема 6. Розробка концепції та ескізу композиції серії плакатів.

Виготовлення оригінал-макета серії плакатів.

Тема 7.

Виготовлення ескізу композиції серії промоційних матеріалів.

Тема 8. Розробка концепції та ескізу композиції серії промоційних матеріалів (буклет, флаєр, запрошення. Виготовлення оригінал-макета серії промоційних матеріалів.

Оригінал-макет виготовляється на основі ескізного проекту.

Тема 9.

Виготовлення дизайну упаковки.

Тема 10.

Створення фірмового стилю.

Тема 11.

Виготовлення дизайну упаковки.

Тема 12-13.

Підготовка файлів до видання.

Тема 14-15.

Розробка графічної продукції для рекламних кампаній.

Самостійна робота

Курс передбачає самостійне вивчення деяких тем (Наприклад, Дослідження історичних шрифтів. Шрифтова композиція з історичних шрифтів. Створення акцидентного шрифту на модульній основі (зображення стилізованої природної форми, вписаного у форму. Аналіз зразків поліграфічної продукції. Схеми аналізу композиції. Створення ескізів стилізованих образів, емоціогенних шрифтів, леттерингових композицій.). Студентам також рекомендуються додаткові матеріали для самостійного вивчення та аналізу

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Philip Meggs. I.M. Graphic design. art. 2024 [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.britannica.com/art/graphic-design>
2. Колосніченко М.В. Графічний дизайн в інформаційному та візуальному просторі: монографія / М. В. Колосніченко та ін. Київ: КНУТД, 2022. 226 с. [https://www.scribd.com/document/725573880/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F-%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%93%D1%80%D0%B0%D1%84-%D0%94%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B9%D0%BD]
3. Graphic Design for Beginners: A Practical Guide. [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bookbaker.com/en/v/Graphic-Design-for-Beginners-A-Practical-Guide-Introduction-to-Graphic-Design/8a8a69ef-781e-4e0f-9091-d2dc4a401ca6/1>
4. Enina Bicaku. What Is Graphic Design? A 2024 Guide for Beginners. 2023. [Електроний ресурс]. – Режим доступу: [https://looka.com/blog/what-is-graphic-design/].

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді іспиту (40%) та поточного оцінювання (60%).
Іспит: письмове завдання (2 запитання з теорії + практична задача) та усна доповідь.
Поточне оцінювання: 2 онлайн тести (по 20%)+ лабораторні роботи (всього 20%).
Якщо здобувач протягом семестру склав усі теми, то підсумкова оцінка може бути виставлена до початку сесії, як результат накопичення оцінок, або здобувач за своїм бажанням може підвищити цю оцінку на екзамені.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2024

Завідувач кафедри
Юрій ДОРОФЄЄВ

30.08.2024

Гарант ОП
Сергій КОВАЛЕНКО

